

# KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor životního prostředí

Žerotínovo náměstí 3, 601 82 BRNO

---

Váš dopis zn.: ---  
Ze dne: 22.11.2019  
Č. j.: JMK 170845/2019  
Sp. zn.: S – JMK 168064/2019 OŽP/Kno  
Vyřizuje: J. Knotek  
Telefon: 541 651 558  
Datum: 03.12.2019

## Oznámení o zahájení řízení k žádosti o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona č. 114/ 1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Dne 22. listopadu 2019 podali Mgr. Vojtech Baláž, Ph.D., narozen dne 14.02.1985, MVDr. Michal Příbyl, narozen dne 24.05.1992 a Bc. Diana Mugrauerová, narozená dne 16.07.1996 (dále jen jako „žadatelé“), u odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „orgán ochrany přírody“) žádost o rozhodnutí o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“) k manipulaci s chráněnými volně žijícími obojživelníky a plazy. V žádosti byla jako korespondenční adresa uvedena adresa: Mgr. Vojtech Baláž, Ph.D., Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého 1-3, 612 42 Brno. K žádosti byla dále připojena příloha s výčtem konkrétních zvláště chráněných druhů. Žádost byla zaslána na podatelnu orgánu ochrany přírody elektronicky, prostřednictvím e-mailu. Žadatelé následně k podané žádosti připojili ve stanovené lhůtě své podpisy.

V žádosti se uvádí, že o udělení výjimky k manipulaci s chráněnými volně žijícími obojživelníky a plazy se žádá za účelem mapování výskytu jejich patogenů (hlavně SFD, chytridiomykózy, ranavirů) na celém území jihomoravského kraje mimo zvláště chráněná území. Protože se jedná o plošné mapování výskytu nálezů, bez předem identifikovaných lokalit, je výjimka požadována na celé území Jihomoravského kraje po dobu od 01.02.2020 do 31.12.2024.

Dotčené zvláště chráněné druhy v kategorii:

- kriticky ohrožení: skokan ostronosý (*Rana arvalis*), skokan skřehotavý (*Rana ridibunda*), užovka podplamatá (*Natrix tessellata*), užovka stromová (*Elaphe longissima*),
- silně ohrožení: čolek horský (*Triturus alpestris*), čolek obecný (*Triturus vulgaris*), čolek velký (*Triturus cristatus*), mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan menší (*Rana lessonae*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), skokan zelený (*Rana esculenta*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a užovka hladká (*Coronella austriaca*),
- ohrožení: ropucha obecná (*Bufo bufo*), užovka obojková (*Natrix natrix*).

Ve zdůvodnění potřeby k manipulaci se zvláště chráněnými druhy se uvádí následující. Nové nemoci volně žijících živočichů jsou odborníky považovány za jednu z významných příčin globální krize biodiverzity. SFD (Snake Fungal Disease) je mykóza postihující pokožku hadů způsobená houbou *Ophidiomyces ophidiicola*. Tento patogen působí populační poklesy u hadů v Evropě, v ČR konkrétně na užovce podplamaté (*Natrix tessellata*) z brněnské přehrady. Chytridopmykóza je onemocnění kůže obojživelníků způsobené vodními mikromycetami rodu *Batrachochytrium*. V případě tohoto onemocnění je dopad na biodiverzitu obojživelníků značný, jedná se o desítky potvrzených vyhynutí druhů (včetně lokálních extinkcí i na území Evropy). Ranavirózy ohrožují populace ryb, obojživelníků a plazů, jejich dopad na volně žijící druhy nabírá na intenzitě díky jejich snadnému šíření lidskou činností, např. obchodem s teráriovými druh, akvaristikou, akvakulturami. Výzkum přítomnosti a dopadu patogenů na druhy žijící v České republice má nezastupitelnou roli pro jejich praktickou ochranu. Plánované průzkumy jsou součástí vědecké činnosti studentů a zaměstnanců Veterinární a farmaceutická univerzity v Brně a výsledky budou použity pro vědecké publikace a závěrečné práce.

V metodice se uvádí, že plazi budou odchyťováni do rukou při kontrole biotopů. Pro zvýšení šance o zaznamenání a odchyt plazů budou na vhodných místech rozloženy černé fólie o hraně 1 m, které lákají plazy díky lokálně zvýšené teplotě. Tyto fólie budou pro veřejnost jasně označeny kontaktními údaji a vysvětlením jejich funkce. Obojživelníci budou odchyťováni přímo do rukou nebo pomocí sítky. S odchycenými jedinci se bude manipulovat v laboratorních rukavicích.

Vzorky budou v případě obojživelníků odebírány stěře pokožky z povrchu těla, v případě plazů stěrem sliznice, suchým stěrem z povrchu, případně odstřižením kousku neživé keratinizované části z břišní šupiny u jedinců s patrnými lézemi. Budou sbírány nalezené svlečené kůže hadů. Celková manipulace s každým jedincem bude trvat v řádu několika minut a pak bude vrácen na místo odchytu.

U vybraných dospělých jedinců užovky obojkové (*Natrix natrix*), užovky podplamaté (*Natrix tessellata*), užovky hladké (*Coronella austriaca*) a skokanů zelených (*Pelophylax esculentus*) budou prováděny odběry krve k hematologickému, biochemickému a parazitologickému vyšetření. Veškeré invazní zásahy (odběry krve) budou mít před provedením schválený projekt pokusů dle § 16a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a na základě akreditace Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně.

V případě nalezení uhynulých jedinců bude materiál uschován k dalším vyšetřením a za účelem odstranění potencionálního zdroje infekčních stadií z lokality. Po průkazu výskytu patogenů na dané lokalitě budou odebírány taktéž vzorky tkáně pro kultivaci patogenů, bez nutnosti usmrcení jedinců. Detekce patogenů budou provedeny v laboratořích Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně. Při manipulaci se zvířaty budou dodržovány hygienické postupy, které zamezí případnému riziku přenosu nákazy mezi jedinci a lokalitami.

Zamýšlené zásahy negativně neovlivní místní populace vzorkovaných druhů. Vzorkování bude ve všech případech nedestruktivní, vzorkování jedinci budou krátce po odchytu a zpracování navraceni do přírody. Pro věrohodné výsledky je potřebné dosažení min. Počtu 30 vzorků/věkové stádium/druh/lokalitu. Nicméně pouze vzácně se na jedné lokalitě vzorkuje více než 50 jedinců.

Záběrem se v žádosti uvádí, že data o lokalitách výskytu obojživelníků a plazů, a záznamy přítomnosti patogenů budou po odborném zpracování a publikování v případě zájmu poskytnuty orgánu ochrany přírody.

Věcná a místní příslušnost orgánu ochrany přírody vyplývá z ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona o ochraně přírody. Výše uvedeným dnem tak bylo ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zahájeno správní řízení ve věci udělení výjimky ze základních ochranných podmínek živočichů dle § 56 zákona o ochraně přírody.

Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 zákona o ochraně přírody jsou obce ve svém územním obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení mají postavení účastníka řízení všechny obce nacházející se na území Jihomoravského kraje s výjimkou těch, jejichž celý správní obvod leží uvnitř velkoplošných zvláště chráněných území (Rudice a Ostrov u Macochy v CHKO Moravský kras a Malá Vrbka, Nová Lhota, Radějov a Suchov v CHKO Bílé Karpaty).

U spolků, které v souladu se zněním ustanovení § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny požádaly o podávání informací o zahajovaných řízeních podle tohoto zákona, se správní orgán zabýval věcnou a místní specifikací jejich žádostí a zjistil, že věcné a místní vymezení podaných žádostí odpovídá čtyřem obdrženým žádostem spolků. Dotčené spolky jsou proto o zahájení řízení informovány a jsou uvedeny v rozdělovníku. Podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody má každý z těchto spolků právo do 8 dnů od doručení tohoto oznámení písemně oznámit svoji účast v řízení. Pokud tak neučiní, bude mít zdejší správní orgán za to, že o účast v uvedeném řízení spolek neprojevuje zájem.

Účastníci řízení mohou činit ve správním řízení úkony ve smyslu § 36, § 37 a § 38 správního řádu, zejména pak mají právo nahlížet do spisu, vyjádřit své stanovisko, seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, navrhnout důkazy a činit jiné návrhy. Shromažďování podkladů pro rozhodnutí ve věci správní orgán ukončí ke dni 18.12.2019. Po tomto termínu se účastníci řízení budou moci ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu s kompletními podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim, a to nejpozději do 08.01.2020. Pokud správní orgán do konce této lhůty nezíská žádné další podklady pro vydání rozhodnutí kromě těch, které bude mít k dispozici ke dni 18.12.2019, přistoupí bez dalšího k vydání rozhodnutí. V opačném případě budou účastníci řízení informováni o shromáždění nových podkladů a bude jim opět dána možnost se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim.

Mgr. Petr Mach v. r.  
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny

Za správnost vyhotovení: Anna Foltová

Rozdělovník:

- účastníci řízení

Mgr. Vojtech Baláž, Ph.D., Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého 1-3, 612 42 BRNO

MVDr. Michal Příbyl, Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého 1-3, 612 42 BRNO

Bc. Diana Mugrauerová, Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého 1-3, 612 42 BRNO

Obce na území Jihomoravského kraje s výjimkou obcí Malá Vrbka (okres Hodonín), Nová Lhota (okres Hodonín), Ostrov u Macochy (okres Blansko), Radějov (okres Hodonín), Rudice (okres Blansko) a Suchov (okres Hodonín)

- spolky

Česká společnost ornitologická - Jihomoravská pobočka, Lidická 25/27, 602 00 Brno (DS)

OKRAS, z. s., Petra Jilemnického 368/14, 679 04 Adamov (DS)

Myslivecký spolek Sivice - Pozořice, z.s., Sivice 503, 664 07 Sivice

Čisté Tuřany, z.s., Tuřanské nám. 89/37, 620 00 Brno